

SPORAZUM O BOSNI I HERCEGOVINI

DOLJE POTPISANI

Vodjeni nacelima Povelje Ujedinjenih naroda, Univerzalne Deklaracije o ljudskim pravima i Deklaracije o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim, etnickim, vjerskim i jezicnim manjinama,

Imajuci u vidu Izjavu o nacelima Medjunarodne Konferencije o bivsoj Jugoslaviji na njenom zasjedanju u Londonu, kao i Program Akcije u humanitarnim pitanjima, usvojenim na tom zasjedanju,

Razmatrajuci odluke Vijeca Sigurnosti Ujedinjenih naroda u svezi s bivsom Jugoslavijom,

Potvrđujući njihovu privrzenost miru i sigurnosti medju drzavama nasljednicama bivse Jugoslavije,

Ovim se slazu kako slijedi:

I. Ustavni Sporazum Saveza Republika Bosne i Hercegovine

(a) Ustavni Sporazum Saveza Republika Bosne i Hercegovine dat je u prilozenom Dodatku I. On ce stupiti na snagu tjedan dana nakon sto Vijece Sigurnosti Ujedinjenih naroda uzme u obzir sadasnji Sporazum, potvrdi da ce Savez Republika Bosne i Hercegovine nastaviti s clanstvom u Ujedinjenim narodima i ovlasti Ujedinjene narode da podrze primjenu sadasnjeg Sporazuma.

(b) Dogovoreni aranzmani koji se odnose na Ustavni Sporazum dati su u Dijelovima 1 i 2 prilozenog Dodatka II.

II. Prestanak sukoba

Strane potvrđuju Sporazum o potpunom prestanku svih borbenih djelovanja kojeg su potpisali njihovi vojni zapovjednici dne. 30. srpnja 1993. koji se nalazi u Dijelu 1 priloženog Dodatka III, kao i Vojni Sporazum o Miru u Bosni i Hercegovini, kojeg su potpisali njihovi vojni zapovjednici dne. 11. kolovoza kako stoji u Dijelu 2 Dodatka III, i odlučuju da će se u ovaj posljednji unijeti amandmani sukladno Dijelu 3 Dodatka III, a stupit će na snagu na dan kada Vijeće Sigurnosti ovlasti Ujedinjene narode da podrže provedbu ovog Sporazuma.

III. Suradnja u svezi humanitarnih djelovanja

(a) Najvisi stupanj suradnje biti će pružen Visokom Povjerenistvu Ujedinjenih naroda za izbjeglice, Medjunarodnom Komitetu Crvenog kriza, Zastitnim snagama Ujedinjenih naroda (UNPROFOR), Promatrackoj misiji Europske zajednice i drugim humanitarnim organizacijama koje rade na pružanju pomoći izbjeglicama i prognanim osobama.

(b) Puna će suradnja također biti pružena Visokom Povjerenistvu Ujedinjenih naroda za izbjeglice u pravljenju i provedbi programa za povratak izbjeglica i prognanih osoba u njihove domove.

IV. Preliminarni Sporazum s Republikom Hrvatskom o primjeni Konvencije iz 1965.g. o Tranzitnoj trgovini zemalja bez izlaza na more

Kad stupi na snagu Ustavni Sporazum, Savez Republika Bosne i Hercegovine zaključiti će s Republikom Hrvatskom Preliminarni Sporazum o primjeni Konvencije iz 1965.g. o Tranzitnoj trgovini zemalja bez izlaza na more sukladno priloženom Dodatku IV.

NACINJENO u Genevi,..... dana kolovoza 1993.

A. IZETBEGOVIĆ

R. KARADŽIĆ

M. BOBAN

U nazocnosti svjedoka:

T. STOLTENBERG

D. OWEN

Dod.I:

DODATAK I

USTAVNI SPORAZUM O SAVEZU REPUBLIKA BOSNE I HERCEGOVINE

I. Savez Republika Bosne i Hercegovine

Clanak 1

Savez Republika Bosne i Hercegovine cine tri konstitutivne Republike i obuhvaca tri konstitutivna naroda: Muslimane, Srbe i Hrvate, kao i grupu drugih naroda. Savez Republika Bosne i Hercegovine biti ce drzava clanica Ujedinjenih naroda, a kao takova ce traziti prijem u druge organizacije iz sustava Ujedinjenih naroda.

Clanak 2

Zastava i grb Saveza Republika Bosne i Hercegovine bit ce odredjeni zakonom usvojenim od strane Sabora Saveza.

Clanak 3

(a) Drzavljanstvo Bosne i Hercegovine ce biti odredjeno zakonom usvojenim od Sabora Saveza.

(b) Svaka osoba koja je u vrijeme stupanja na snagu ovog Ustavnog Sporazuma imala pravo drzavljanstva Republike Bosne i Hercegovine, imat ce pravo biti drzavljanin konstitutivne Republike kao i Saveza Republika Bosne i Hercegovine.

(c) Dvojno drzavljanstvo ce biti dozvoljeno.

Dod.I:

(d) Odluke o drzavljanstvu ce donositi nadležni organi konstitutivnih Republika, s pravom žalbe nadležnim sudovima.

Clanak 4

Niti Savez Republika Bosne i Hercegovine, niti bilo koja od konstitutivnih Republika, neće zadržati vojne snage, a sve snage koje postoje na dan stupanja na snagu ovog Ustavnog Sporazuma, biti će progresivno razoruzane i raspustene pod nadzorom Ujedinjenih naroda i Europske zajednice.

II. Konstitutivne Republike i njihove odgovornosti

Clanak 1

(a) Granice konstitutivnih Republika bit će kako je prikazano u Annexu A, Dio I. Izuzev onog što je omogućeno pod (b), granice Republika mogu biti promijenjene samo sukladno postupku predviđenom za proceduru izmjena i dopuna ovog Ustavnog Sporazuma.

(b) Marginalne promjene granica određenih u Annexu A, mogu biti učinjene od strane Predsjedništva po preporuci Komisije za granice, koja će primati dokaze od onih koji su time posebno pogodjeni. Komisiju će činiti pet osoba postavljenih od strane Glavnog Tajnika Ujedinjenih naroda, od kojih će tri biti osobe predložene od strane tri konstitutivna naroda.

(c) Područja određena u Annexu A, Dio II, čak i da su u okviru teritorija i pod nadležnosti konstitutivne Republike, bit će dodijeljena Savezu Republika Bosne i Hercegovine, poradi osiguravanja pristupa svih državljana zgradama Saveza u Sarajevu, prema moru u Neumu i prema rijeci Savi.

(d) Na granicama konstitutivnih Republika neće biti granicnih kontrola, bit će slobodno kretanje osoba, roba i usluga preko citave teritorije Saveza Republika Bosne i Hercegovine.

Dod. I:

Clanak 2

(a) Svaka ce konstitutivna Republika usvojiti svoj vlastiti Ustav, koji ce osigurati demokratske oblike vlasti, ukljucujuci demokratski izabrana zakonodavna tijela, glavna izvrсна tijela i neovisne sudbene organe, kao i najvise standarde za ljudska prava i temeljne slobode. Nijedna odredba ovih Ustava ne moze biti u neskladu s ovim Ustavnim Sporazumom.

(b) Prvi izbori u svakoj konstitutivnoj Republici ce biti pod nadzorom Ujedinjenih naroda i Europske Zajednice.

Clanak 3

Sve vladine funkcije i ovlasti, izuzev onih koje su ovim Ustavnim Sporazumom date Savezu Republika Bosne i Hercegovine ili bilo kojoj od njegovih institucija, bit ce one koje imaju konstitutivne Republike.

Clanak 4

Sva akta donesena od nadležnih vladinih organa bilo koje konstitutivne Republike bit ce prihvacena kao vazeca od strane drugih konstitutivnih Republika.

III. Zajednicke institucije Saveza Republika Bosne i Hercegovine

Clanak 1

(a) Predsjedništvo Saveza Republika Bosne i Hercegovine cinit ce Predsjednik, ili imenovani od strane zakonodavnog organa, svake od konstitutivnih Republika.

(b) Predsjedavanje Predsjedništvom ce se rotirati svaka cetiri mjeseca medju clanovima Predsjedništva. Predsjedavajući Predsjedništva ce predstavljati Savez Republika Bosne i Hercegovine.

(c) Predsjedništvo ce svoje odluke donositi konsenzusom.

Dod. I

Clanak 2

(a) Predsjedavajući Vijeća Ministara Saveza Republika Bosne i Hercegovine biti će Premijer, koji će biti postavljen i koji može biti opozvan od strane Predsjedništva. To će se mjesto rotirati svake godine tako da će tu dužnost po redosljedu obnasati kandidat kojeg imenuje Predsjednik različite konstitutivne Republike.

(b) Predsjedništvo će također postaviti i može smijeniti Ministra vanjskih poslova. To mjesto će se rotirati svake godine tako da će tu dužnost po redosljedu obnasati kandidat kojeg imenuje Predsjednik različite konstitutivne Republike.

(c) Premijer i Ministar vanjskih poslova bit će predstavnici različitih konstitutivnih Republika.

(d) Druge Ministre može postavljati Predsjedništvo. Oni, Premijer i Ministar vanjskih poslova činit će Vijeće Ministara, s odgovornostima za politiku Saveza Republika Bosne i Hercegovine u svezi vanjskih poslova, međunarodne trgovine i funkcioniranja zajedničkih institucija, kao i za bilo koje druge funkcije i institucije koje Sabor Saveza može s vremena na vrijeme odrediti zakonom.

Clanak 3

(a) Sabor Saveza Republika Bosne i Hercegovine sačinjavat će 120 zastupnika, po trećina birana od strane nadležnih zakonodavnih organa svake konstitutivne Republike.

(b) Sabor Saveza može prostom većinom članova iz svake konstitutivne Republike usvajati zakone u nadležnosti Saveza Republika Bosne i Hercegovine.

Clanak 4

Savez Republika Bosne i Hercegovine će imati slijedeće sudove:

(i) Vrhovni sud, sastavljen od četiri suca koje postavlja Predsjedništvo, od kojih dvoje neće biti iz istog naroda, a koji će biti najvisi sud za podnošenje žalbi iz sudova konstitutivnih

Dod.I:

Republika, izuzev onoga sto je specificirano u podtocku (iii).

(ii) Ustavni sud, sastavljen od tri suca postavljena od strane Predsjedništva, od kojih dva ne mogu biti iz iste konstitutivne Republike, koji ce biti nadležan konsenzusom rješavati sporove između konstitutivnih Republika, ili između bilo koje od njih i Saveza Republika Bosne i Hercegovine ili bilo koje od zajedničkih institucija, ili između samih tih institucija. U slučaju da se Sud ne može ustanoviti, ili ne može riješiti spor, predmet ce biti upućen na obvezujuću odluku Stalnog arbitražnog suda sastavljenog od sudaca Međunarodnog suda pravde, ili od članova Stalnog suda za arbitrazu, od kojih ce po jednog izabrati Predsjednik svake konstitutivne Republike, a dvoje ce izabrati Predsjedništvo, ili, ukoliko ono nije u mogućnosti to učiniti, onda Glavni Tajnik Ujedinjenih naroda i Predsjednik Ministarskog Vijeća Europske zajednice.

(iii) Sud za ljudska prava uspostaviti sukladno Rezoluciji 93(6) Ministarskog Komiteta Vijeća Europe, čiji ce točan sastav i nadležnosti biti određene u prihvaćenom Annexu B.

Clanak 5

Zajednička tijela vlasti između dvije ili više konstitutivnih Republika mogu se uspostaviti sukladno sporazumu zainteresiranih Republika ako je zakonski odobreno od strane Sabora Saveza.

IV. Medjunarodni odnosi

Clanak 1

(a) Savez Republika Bosne i Hercegovine ce se prijaviti u članstvo europskih i međunarodnih institucija i organizacija sukladno odluci Predsjedništva.

Dod.I:

(b) Svaka se konstitutivna Republika može prijaviti u članstvo međunarodnih organizacija u slučaju da takovo članstvo nije protivno interesima Saveza Republike Bosne i Hercegovine ili bilo koje od drugih konstitutivnih Republika.

Članak 2

(a) Savez Republika Bosne i Hercegovine ostat će potpisnica svih međunarodnih ugovora koji su na snazi za Republiku Bosnu i Hercegovinu na dan stupanja na snagu ovog Ustavnog Sporazuma, izuzev ukoliko Sabor Saveza ne odluci poduzeti korake u cilju otkazivanja bilo kog od tih sporazuma. Međutim, Sabor Saveza će razmatrati ugovore potpisane nakon 18.studenog 1990.g. i to u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Ustavnog Sporazuma i ti će ugovori ostati na snazi samo ako tako odluci Sabor Saveza.

(b) Savez Republika Bosne i Hercegovine nastaviti će sve diplomatske odnose sve dok Predsjedništvo ne odluci hoće li ih nastaviti ili prekinuti.

(c) Savez Republika Bosne i Hercegovine može postati potpisnikom međunarodnih ugovora ako to odobri Sabor Saveza. Sabor može zakonski osigurati sudjelovanje u nekim vrstama međunarodnih ugovora po odluci Predsjedništva. U izvjesnoj bi mjeri takovo učešće uključivalo odgovornosti koje trebaju izvršavati konstitutivne Republike, njihovo se odobrenje mora unaprijed osigurati, izuzev ugovora navedenih u Clanku V.3.

(d) Svaka konstitutivna Republika, ukoliko je prikladna, može postati strana ugovornica međunarodnog sporazuma ukoliko takovo učešće ne bi bilo suprotno interesima Saveza Republika Bosne i Hercegovine, ili bilo koje od konstitutivnih Republika.

V. Ljudska prava i osnovne slobode

Članak 1

(a) Sukladno Clanku V.2. sve osobe na teritoriju Saveza Republika Bosne i Hercegovine imati će pravo uživati prava i slobode osigurane instrumentima navedenim u Annexu C.

Dod. I:

(b) U slučaju neslaganja između prava i sloboda određenih bilo kojim od ovih instrumenata, ili između njih i prava i sloboda koje su određene bilo kojim drugim zakonskim odredbama na snazi, odredbe koje osiguravaju veću zaštitu ljudskih prava i sloboda bit će primjenjene.

Članak 2

Svi sudovi, upravne institucije i drugi vladini organi Saveza Republika Bosne i Hercegovine kao i konstitutivnih Republika, primjenjivat će i bit će sukladni pravima i slobodama određenim u instrumentima navedenim u Dijelovima II i III Annexa C, koji će biti smatrani kao teznje čije je ostvarenje potrebno postići što prije; svi zakonodavni, sudbeni, upravni i drugi vladini organi središnje i republičke vlasti uzet će ova prava u obzir prilikom poboljšavanja, izvršavanja i tumačenja bilo kojih zakonodavnih odredaba, određenih ili na drugi način prikladnih u primjeni takovih prava, ili tijekom izvršenja funkcija tih organa.

Članak 3

Savez Republika Bosne i Hercegovine će što je prije moguće postati strana ugovornica svakog međunarodnog ugovora navedenog u Annexu C.

Članak 4

Svi organi Saveza i republičkih vlada će suradjivati s nadzornim tijelima osnovanim od strane bilo kojega instrumenta navedenog u Annexu C, kao i s Međunarodnom promatrackom misijom za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu, koja je osnovana od strane Ujedinjenih naroda.

Članak 5

(a) Svi će državljani Bosne i Hercegovine imati pravo nastaniti se u bilo kojem dijelu teritorije Saveza Republika Bosne i Hercegovine. Oni će imati pravo na povrat sve imovine koje su bililiseni tijekom etnickog ciscenja i imat će pravo na kompenzaciju za onu imovinu koja im se ne može povratiti.

Dod. I:

(b) Sabor Saveza, kao i zakonodavna tijela konstitutivnih Republika, donijet će zakone kako bi se ova prava primjenila.

Clanak 6

Za pomoć pri primjeni prava i sloboda određenih u ovom Poglavlju a posebice u Clanku V.5 (a), bit će postavljeni Pucki pravobranitelji koji će u početku obnašati svoje dužnosti kako je to određeno u Annexu D, a kasnije prema zakonu koji donese Sabor Saveza.

VI. Financije

Clanak 1

(a) Sabor Saveza će svake godine, na prijedlog Premijera i uz odgovarajuće odobrenje Predsjedništva, usvojiti proračun za podmirenje troškova potrebitih za izvršenje samo onih funkcija Saveza Republika Bosne i Hercegovine koje se odnose na održavanje zajedničkih institucija i ispunjavanje njegovih međunarodnih obveza, kao i drugih takovih funkcija koje mogu biti s vremena na vrijeme dogovorene od strane Sabora Saveza.

(b) Ako se takav proračun ne usvoji u određenom razdoblju, koristit će se proračun iz prethodne godine na privremenoj osnovici.

Clanak 2

(a) Troškovi predviđeni proračunom bit će, izuzev u slučaju postojanja drugih prihoda ili ako to drugacije zakonom ne odredi Sabor Saveza, podmireni jednakim doprinosom svake od konstitutivnih Republika.

(b) Drugi izvori prihoda kao što su carinske pristojbe, pristojbe na usluge ili porezi na posebne djelatnosti mogu se odrediti zakonom.

Dod.I:

VII. Ustavni Sporazum

Clanak 1

(a) Ovaj Ustavni Sporazum može biti amandiran odlukom Sabora kada je takav amandman odobren od svake konstitutivne Republike sukladno njenoj ustavnoj proceduri.

(b) Niti jedan amandman ne može biti usvojen ako ukida ili umanjuje bilo koja prava ili slobode određene u Poglavlju V.

Clanak 2

(a) Ovaj se Ustavni Sporazum ne može ukinuti i nijedna od konstitutivnih Republika ne može se povući iz Saveza Republika Bosne i Hercegovine bez prethodnog odobrenja svih konstitutivnih Republika. Svaka Republika ima pravo uložiti žalbu Vijeću Sigurnosti na takovu odluku, a odluka Vijeća Sigurnosti će biti konačna.

(b) Ako se bilo koja konstitutivna Republika povuče iz Saveza Republika Bosne i Hercegovine, područja određena u Annexu A, Dio II koja su u okviru teritorija te Republike ostat će dio Saveza Republika Bosne i Hercegovine.

Clanak 3

Ovaj će Ustavni Sporazum stupiti na snagu kada ga odobre predstavnici sva tri konstitutivna naroda kao dio svopceg mirovnog rjesenja i to na datum koji oni odrede.

Dod.I, Ann.A:

ANNEX A, DIO I

GRANICE KONSTITUTIVNIH REPUBLIKA

1. Granice konstitutivnih Republika bit ce kako su ucrtane na dolje prilozenom zemljovidu, podlozne svim promjenama koje mogu biti ucinjene sukladno Clanku II.1 (b) Ustavnog sporazuma. Komisija za granice ce osigurati da teritorij Republike s muslimanskom vecinom nece biti manji od 30% cjelokupne teritorije Saveza Republika Bosne i Hercegovine.
2. Put oznacen na zemljovidu, a koji povezuje Gorazde i Zepu, bit ce dio Republike s muslimanskom vecinom koja ce biti odgovorna za njeno odrzavanje i policijsku kontrolu.
3. Sto je moguće veci dio Gornjeg Vakufa bit ce u Republici s vecinskim muslimanskim pucanstvom, pod uvjetom da Republika s vecinskim hrvatskim pucanstvom zadrzi cestovni prilaz Prozoru sa sjeverne strane Gornjeg Vakufa, kao i Novom Travniku duz ceste koja ide iz sela Ploca prema raskrizju na sjeveru Bistrice. Mozda ce biti potrebno izgraditi nove puteve, a Posebni izaslanik Glavnog Tajnika Ujedinjenih naroda (SRGS) ce, nakon odgovarajucih konzultacija, izvršiti arbitrazu u slucaju spora.
4. Isto tako, Posebni izaslanik Glavnog Tajnika Ujedinjenih naroda ce biti zaduzen za arbitrazu granice izmedju Republike s vecinskim muslimanskim pucanstvom i Republike s vecinskim hrvatskim pucanstvom na mjestu gdje ona slijedi crtu povucenu juzno od rijeke Lasve u Travniku kako bi sto veci broj hrvatskih sela, u mjeri u kojoj je to moguće ostvariti, bio u Republici s vecinskim hrvatskim pucanstvom.
5. Na zahtjev bilo koje konstitutivne Republike, Predsjedništvo moze odluciti da ce odredjeni vjerski ili kulturni objekt smjesten u drugoj konstitutivnoj Republici biti stavljen pod posebnu zastitu i nadležnost Republike koja podnosi zahtjev.

Dod.I, Ann.A:

ANNEX A, DIO II

PODRUCJA KOJA OSTAJU U OKVIRU
SAVEZA REPUBLIKA BOSNE I HERCEGOVINE

1. Podrucje definirano sadasnjom opcinom Neum, i onaj dio sadasnje općine Stolac koji se proteže ispod južne granice konstitutivne Republike koja se proteže gore kroz Sarajevo do Brckog na rijeci Savi.
2. Onaj dio željezničke pruge od Tuzle koji prolazi preko Brckog do željeznickog mosta na Savi.
3. One pucke zgrade u Okruzju Sarajevo i u okolnim podrucjima koje su dodijeljene od strane Predsjedništva na korištenje Saboru Saveza, Vijecu Ministara, Vrhovnog, Ustavnog suda i Suda za ljudska prava, kao i upravnih institucija Saveza.

ANNEX B

SASTAV I KOMPETENCIJE SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

Clanak 1

Sud za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu "Sud") djelovat ce u okvirima mehanizma ustanovljenog od strane Vijeca Europe Rezolucijom 93(6) njegovog Ministarskog Vijeca, ukljucujuci i eventualne izmjene te Rezolucije s vremena na vrijeme.

Clanak 2

(a) Sud ce se u pocetku sastojati od devet sudaca.

(b) Predsjedništvo ce imenovati cetvoricu sudaca ovog Suda i to po jednog iz svake priznate grupe: Muslimana, Srba, Hrvata i jednog iz grupe Ostali. Ti ce suci imati stalno mjesto i nece biti potrebno njihovo ponovno imenovanje.

(c) Ministarski Komitet Vijeca Europe ce imenovati pet sudaca sukladno gore pomenutoj Rezoluciji. Ovi suci ne mogu biti drzavljeni Republike Bosne i Hercegovine, niti njoj susjednih drzava.

(d) Ako Sud donese zakljucak da je za njegovo djelovanje potrebit veci broj sudaca kako bi se izbjeglo nepotrebno kasnjenje u rjesavanju predmeta, Vlada ce postici sporazum s Vijecem Europe u svezi imenovanja dodatnog broja sudaca, sukladno gore utvrdjenom proporcijom domacih i inozemnih sudaca.

Clanak 3

(a) Sud ce vlastitom odlukom odrediti postupak i organizaciju Suda.

(b) Svako sudsko vijece se sastavlja sukladno proporciji iz Clanka 2 (b)-(c) ovog Annexa.

Dod.I, Ann.B

(c) Jednakost stranaka osigurat ce se u svakom postupku pred Sudom.

(d) Sud ce postupati po pismenom i usmenom prijedlogu u svakom postupku sukladno Clancima 5-7 ovog Annexa.

Clanak 4

Ovlasti Suda ce se prosiriti na svako pitanje u svezi ustavnih i drugih zakonskih uredbi vezanih za ljudska prava ili osnovne slobode, ili bilo koji od instrumenata koji su navedeni u Annexu C Ustavnog Sporazuma.

Clanak 5

Svaka strana u postupku u kojem je drugi sud Saveza Republika Bosne i Hercegovine ili bilo koje njegove konstitutivne Republike proglasio presudu koja nije podložna bilo kojoj drugoj žalbi (poradi razloga koji nije prekoracenje vremenskog roka za koji je odgovorna strana koja pokrece), moze podnijeti žalbu Sudu po bilo kom pitanju iz njegove nadležnosti. Odluka ovog Suda je konacna i obvezujuca.

Clanak 6

(a) Žalba se ovom Sudu moze podnijeti i u slucaju kada postupak pred drugim nadležnim sudom Saveza Republika Bosne i Hercegovine ili bilo koje od njegovih konstitutivnih Republika traje neopravdano dugo.

(b) Sud ce odluciti da li ce takovu žalbu uzeti u razmatranje nakon prethodnog ispitivanja žalbe u kojem postupku se utvrđuje da li je postupak pred drugim sudom trajao neopravdano dugo i da li je predmet u okviru njegovih kompetencija.

Dod.I, Ann.B:

Clanak 7

Svaki Apelacijski sud Saveza Republika Bosne i Hercegovine ili bilo koje od njegovih konstitutivnih Republika moze, na zahtjev svake stranke ili na svoju inicijativu, uputiti Sudu pitanje u svezi odredjenog postupka ako se ono tice nadleznosti Suda. Odgovor Suda je obvezujuci.

Clanak 8

Sud ce djelovati sve dok Savez Republika Bosne i Hercegovine ne pristupi Europskoj Konvenciji o zastiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, izuzev ako mehanizam Vijeca Europe naveden u Clanku 1 ovog Annexa ne prestane vaziti za Savez Republika Bosne i Hercegovine.

ANNEX C

INSTRUMENTI ZA ZASTITU LJUDSKIH PRAVA
UKLJUCENI U USTAVNI SPORAZUM

- A. Opća ljudska prava, posebice građanska i politička prava
1. 1948. Konvencija o spriječavanju i kaznjavanju zločina genocida
 2. 1948. Univerzalna Deklaracija o ljudskim pravima, članci 1-21
 3. 1949. Genevske Konvencije I-IV o ratnom pravu, s Genevskim Protokolima I-II iz 1977.
 4. 1950. Europska Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i pripadajući Protokoli 1-10
 5. 1951. Konvencija u svezi statusa izbjeglica i njen Protokol iz 1966.g.
 6. 1965. Međunarodna Konvencija o ukidanju svih vrsta rasne diskriminacije
 7. 1966. Međunarodni ugovor o građanskim i političkim pravima i njegovi Alternativni Protokoli iz 1966. i 1989.
 8. 1979. Međunarodna Konvencija o ukidanju svih vrsta diskriminacije žena;
 9. 1981. Deklaracija (UN) o ukidanju svih oblika netrpeljivosti i diskriminacije temeljenih na religiji i uvjerenjima
 10. 1984. Konvencija protiv mučenja i drugih okrutnosti, nehumanog i ponižavajućeg tretmana ili kaznjavanja
 11. 1987. Europska Konvencija za spriječavanje mučenja i nehumanog ili ponižavajućeg tretanja i kaznjavanja
 12. 1989. Konvencija o pravima djeteta

B. Zastita grupa i manjina

13. 1990. Vijece Europe - Parlamentarna Skupstina: Preporuka o pravima manjina, paragrafi 10-13
14. 1992. Deklaracija (UN) o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim, etnickim, vjerskim ili jezicnim manjinama

C. Ekonomska, socijalna i kulturna prava

15. 1948 Univerzalna Deklaracija o ljudskim pravima, clanci 22-27
16. 1961 Europska socijalna povelja i pripadajuci Protokol 1
17. 1966. Medjunarodni ugovor o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima

D. Drzavljanstvo i nacionalnost

18. 1957. Konvencija o nacionalnosti udatih zena
19. 1961. Konvencija o reduciranju bezdrzavnosti

Dod. I, Ann. D:

ANNEX D

POCETNO POSTAVLJENJE I DUZNOSTI
NEOVISNIH PRAVOBRANITELJA (OMBUDSMEN)

I. OPCE ODREDBE

CLANAK 1

(a) Pravobranitelji stite ljudsko dostojanstvo, kao i prava i slobode utvrđene Ustavnim Sporazumom i instrumentima nabrojanim u Annexu C, kao i u ustavnim i zakonodavnim aktima konstitutivnih Republika, te djeluju na otklanjanju posebice etnickog ciscenja.

(b) Obnasajuci svoje duznosti Pravobranitelji moraju primjenjivati pravo i pridrzavati se nacela morala i pravicnosti.

CLANAK 2

Svaki Pravobranitelj ce vrsiti svoju duznost odvojeno, izuzev ako je drugacije ovdje propisano. Dva ili vise Pravobranitelja mogu suradjivati u vršenju bilo koje njihove duznosti.

CLANAK 3

Pravobranitelji su neovisni u izvrsavanju svojih duznosti i ni jedan organ vlasti niti bilo koja druga osoba ne moze se mijesati u vršenju tih duznosti.

CLANAK 4

(a) Biti ce postavljena cetiri Pravobranitelja, po jedan iz svake od priznatih grupa: Muslimana, Srba, Hrvata i iz grupe Ostali. Dok Sabor ne usvoji zakon glede postavljenja i duznosti Pravobranitelja, njih ce imenovati i razrjesavati Supredsjedatelji Upravnog Komiteta Medjunarodne Konferencije o bivsoj Jugoslaviji, nakon konzultacija s clanovima Predsjednistva.

Dod.I, Ann.D:

(b) Svaki će Pravobranitelj, s odobrenjem Predsjedništva, postaviti jednog ili više zamjenika.

(c) Glede ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa Pravobranitelji se izjednačuju s predsjednikom i sudijama Vrhovnog suda.

(d) Svaki će Pravobranitelj u okviru proračuna odobrenog po Saboru, ili inicijalno po Predsjedništvu, postaviti dodatni broj djelatnika.

II. DJELOKRUG I OVLAŠTI PRAVOBRANITELJA

CLANAK 5

Vršeci svoju djelatnost Pravobranitelji mogu pratiti djelovanje bilo koje zajednicke institucije Saveza Republika Bosne i Hercegovine, ili bilo kojeg tijela konstitutivnih republika, kao i njima podređenih organa vlasti. Isto tako mogu pratiti djelovanje drugih tijela ili osoba koje dolaze u situaciju da povrijede ljudsko dostojanstvo, prava ili slobode, odnosno da prouzroče etničko ciscenje ili očuvaju njegove rezultate.

CLANAK 6

Tijekom svoga djelovanja Pravobranitelj može ispitivati sve službene dokumente, uključivo i one tajne, kao i sudbene i administrativne dosjee i tražiti suradnju bilo koje osobe (uključivo bilo kojeg zvanicnika), osobito glede davanja relevantnih informacija, dokumenata i dosjea. Pravobranitelj može također biti nazocan sudbenim parbama i administrativnim postupcima, kao i sastancima drugih tijela, te ući i pregledati bilo koje mjesto na kojem su zatocene ili rade osobe lišene slobode.

CLANAK 7

Pravobranitelji, njihovi zamjenici i bilo koja druga osoba koja sudjeluje u istrazi pripadajućoj Clanku 6, dužni su čuvati tajnost svega što doznaju tijekom istrage, te moraju postupati sa svim dokumentima i dosjeima sukladno propisanim pravilima.

Dod. I, Ann. D:

III. IZVJESCA PRAVOBRANITELJA

CLANAK 8

(a) Svaki će Pravobranitelj podnijeti godišnje izvješće Predsjedništvu Saveza Republika Bosne i Hercegovine, Predsjednicima svake konstitutivne republike i Supredsjedateljima Upravnog Komiteta Medjunarodne Konferencije o bivsoj Jugoslaviji.

(b) Svaki Pravobranitelj može u svako doba podnijeti posebno izvješće bilo kojoj instanci koja za to ima ovlasti.

IV. PRAVILNICI PRAVOBRANITELJA

CLANAK 9

Svaki će Pravobranitelj, uz mogućnost da to urade i zajednički, sastaviti Pravilnik kojim će urediti organizaciju i načine svog djelovanja, što će biti obznanjeno u Narodnim novinama Saveza Republika Bosne i Hercegovine, kao i u Narodnim novinama konstitutivnih republika. Ovi Pravilnici mogu biti promijenjeni zakonom usvojenim po Saboru.

Dod.II, Dio.1:

DODATAK II

DOGOVORENI ARANZMANI
GLEDE USTAVNOG SPORAZUMA
O SAVEZU REPUBLIKA BOSNE I HERCEGOVINE

DIO 1

1. Ime ce svake konstitutivne republike biti odredjeno po nadleznim vlastima te republike.
2. Nadlestvo za pristupne pravce
 - (a) Sukladno Clanku III.5 Ustavnog Sporazuma biti ce ustanovljeno, odmah nakon stupanja na snagu tog Sporazuma, Nadlestvo za pristupne pravce, zaduzeno za primjenu Clanka II.1(d) Sporazuma, koji zahtjeva slobodno kretanje ljudi, dobara i usluga na cjelokupnom teritoriju Saveza Republika Bosne i Hercegovine.
 - (b) Svrha Nadlestva biti ce garantiranje pune slobode kretanja u odredjenim bitnim podrucjima izmedju i unutar Konstitutivnih Republika, kao i u i iz ovih Republika u Republiku Hrvatsku i Republiku Srbiju.
 - (c) Clanovi Nadlestva biti ce tri osobe koje ce imenovati Predsjedništvo, po jednu iz svake Konstitutivne Republike. Sjedište Nadlestva biti ce u ili oko grada Sarajeva.
 - (d) Iako Nadlestvo treba poceti djelovati sto skorije nakon stupanja na snagu Ustavnog Sporazuma, neizbježno ce postojati pocetni period kada ce UNPROFOR imati iskljucivu odgovornost za slobodu kretanja oznacenim "plavim putevima" oko Sarajeva i "prolaznim pravcima", osiguravajući slobodu kretanja duz kljucnih cesta i zeljeznickih pruga diljem zemlje. Nakon toga ce biti period preklapanja odgovornosti UNPROFOR-a i Nadlestva, tijekom kojeg ce UNPROFOR-ova odgovornost za oznacene pravce Nadlestva biti postupno dokinuta, a ove ce odgovornosti preuzeti prometna policija Nadlestva. Ovaj prijenos odgovornosti zahtjeva sporazum svih clanica Nadlestva. Prometna ce policija biti prekomandirana Nadlestvu is policijskih snaga konstitutivnih republika.

Dod.II, Dio.I:

(e) Pod kontrolom Nadleštva za pristupne pravce ce se nalaziti slijedeci putni pravci:

- (i) Put i zeljeznicka pruga od Metkovic na granici Republike Hrvatske do sredista grada Sarajeva
- (ii) Zeljeznicka pruga od grada Sarajeva do Doboja i Samca
- (iii) "Unska pruga" koja ide od Bosanskog Novog preko Bihaca na jug prema hrvatskoj granici
- (iv) Put od Nevesinja do zracne luke Mostar
- (v) Put od Srebrenice do Kladnja
- (vi) Put od Gorazda kroz Cajnice do crnogorske granice
- (vii) Sarajevska zracna luka
- (viii) "Tranzitna cesta" koja ide kroz juzni dio Sarajeva
- (ix) Cesta izmedju Sarajeva i kontrolne tocke sjeverno od Trnova, koja daje pristup Gorazdu
- (x) Cesta izmedju Bosanskog Broda (via Derventa, Doboje, Zenica) i Sarajeva
- (xi) Cesta koja vodi od granice Republike Hrvatske blizu Velike Kladuse (via Cazin, Bihac, Kljuc, Jajce, Donji Vakuf) do Mostara
- (xii) Cesta koja vodi od Donjeg Vakufa (via Travnik) do Zenice
- (xiii) Cesta od Poplata do Neuma

Dod. II, Dio. 1:

DOGOVORENI ARANZMANI O USTAVNOM SPORAZUMU
O SAVEZU REPUBLIKA BOSNE I HERCEGOVINE

DIO 2

A. SARAJEVSKI OKRUG

1. Tijekom prijelaznog razdoblja, određenog u paragrafu 2 dolje, bit će ustanovljen Okrug Sarajevo čija je vanjska granica naznačena u priloženom zemljovidu. Ta će granica biti podložna izmjenama Komisije za granice sukladno Clanku II.1 (b) Ustavnog Sporazuma. Komisija će prije svega razmatrati područja Cekrcici, Ratkovci, Catici i Drazevici za uključivanje u Okrug Sarajevo, a nakon toga će također razmatrati uključivanje općina Kiseljak i Kresevo.
2. Predviđeno je da UN sudjeluju u upravi Okruga Sarajevo u periodu od dvije godine. Strane se obvezuju da će tijekom tog perioda raditi na pronalazenju trajnog rješenja. Stoga se vrijeme nazočnosti Ujedinjenih naroda može skratiti po preporuci Predsjedništva, a podrazumjeva se da će Ujedinjeni narodi sudjelovati u upravi Okruga sukladno odredbama Vijeca Sigurnosti Ujedinjenih naroda.
3. Okrug Sarajevo će imati vladine funkcije i ovlasti koje su navedene za konstitutivne republike u Ustavnom Sporazumu, s izuzetkom što neće biti predstavljen u Predsjedništvu. Općine unutar Okruga Sarajevo imat će one vladine funkcije i ovlasti koje imaju prema tekucem zakonodavstvu, podložno ovlastima UN Administratora koje će se koristiti samo u izuzetnim okolnostima. Zakoni koje usvoji Sabor Saveza će se također primjenjivati u Okrugu Sarajevo.
4. Administrator Ujedinjenih naroda imenovan od strane Glavnog Tajnika Ujedinjenih naroda će upravljati Okrugom Sarajevo. UN Administrator će raditi pod potpunim nadzorom Posebnog izaslanika Glavnog Tajnika i u tijesnoj suradnji s Zajedničkom komisijom za Okrug Sarajevo ustanovljenom Vojnim sporazumom o Miru u Bosni i Hercegovini. Administratora će savjetovati Savjetodavno Tijelo koje će se sastojati od 4 predstavnika muslimanskog naroda, 3 predstavnika srpskog naroda, 2 predstavnika hrvatskog naroda i jednog predstavnika manjina Okrug; ovog posljednjeg će imenovati Supredsjedatelji. Savjetodavno Tijelo će svoje preporuke donositi konsenzusom.
5. Administrator Ujedinjenih naroda će ustanoviti prvostepeni i apelacijski sud u svakoj općini uključenoj u Okrug Sarajevo. Pravni lijekovi na odluke ovih sudova mogu se ulagati sudovima Saveza Republika Bosne i Hercegovine na isti način kao i pravni lijekovi na odluke sudova konstitutivnih republika.

Dod. II, Dio. 2:

6. Komisija za granice će predložiti nove općinske granice unutar Okruga Sarajevo, uzimajući u obzir slijedeće čimbenike:

- (a) granice koje su postojale 1. siječnja 1991.;
- (b) uvjetne promjene granica koje su provedene nakon 1. siječnja 1991.;
- (c) crtu prekida vatre;
- (d) raspored pucanstva, sukladno podacima iz popisa pucanstva i drugim podacima;
- (e) želje onih koje se ovo posebno tiče i koje će biti određene plebiscitom ili na neki drugi način;
- (f) mišljenja Savjetodavnog Tijela i Administratora.

Prijedlozi Komisije za granice o izmjenama općinskih granica bit će podneseni na odlučivanje Predsjednistvu.

B. Opcina grada Mostara

1. Tijekom prijelaznog razdoblja, specificiranog u paragrafu 2 dolje, bit će ustanovljena Opcina grada Mostara, čija će vanjska granica biti kako je označeno na priloženom zemljovidu. Ta će granica biti podložna prilagodjavanjima od strane Komisije za granice sukladno Clanku II.1 (b) Ustavnog Sporazuma.

2. Predviđeno je da Europska Zajednica sudjeluje u upravi Opcine grada Mostara u razdoblju od dvije godine. Strane se obvezuju da će tijekom tog razdoblja raditi na pronalazenju trajnog rjesenja. Sudjelovanja Europske Zajednice stoga može biti podložno kronoloskom skracivanju ukoliko tako bude preporučeno po Predsjednistvu, podrazumjevajući kako će sudjelovanje Europske Zajednice u upravi Opcine grada Mostara svo vrijeme biti sukladno rjesenjima Vijeca Ministara Europske Zajednice.

3. Opcina grada Mostara, na čijem će području biti zgrade glavnog grada Republike s hrvatskom većinom imat će funkcije i ovlasti predviđene za konstitutivne republike u Ustavnom Sporazumu. Jedino u izvanrednim slučajevima, podložno ovlastima Administratora EZ, Opcina grada Mostara će imati one funkcije i ovlasti koje općine imaju sukladno sadašnjem zakonskom ustroju. Zakoni koje usvoji Sabor Saveza će se također primjenjivati u Opcini grada Mostara.

Dod. II, Dio. 2:

4. Opcinom grada Mostara upravljat će Administrator EZ imenovan po Predsjedniku Europskog Vijeća. Administrator EZ će se u svom djelovanju konzultirati s Posebnim izaslanikom Glavnog Tajnika UN i tijesno suradjivati s Regionalnom zajedničkom komisijom ustanovljenom temeljem Vojnog sporazuma o Miru u Bosni i Hercegovini. Administratora EZ će savjetovati Savjetodavno Tijelo koje će se sastojati od tri predstavnika hrvatskog naroda, tri predstavnika muslimanskog naroda, dva predstavnika srpskog naroda i jednoga predstavnika manjina grada; ovog posljednjeg će imenovati Supredsjedatelji Upravnog Komiteta Medjunarodne Konferencije o bivsoj Jugoslaviji. Savjetodavno Tijelo će kod donosenja svojih preporuka postivati nacelo konsenzusa.

5. Administrator EZ će ustanoviti prvostepenu sudbenu instancu, kao i apelacijski sudbeni stol Opcine grada Mostara. Pravni lijekovi ovih sudbenih stolova mogu se ulagati sudbenim stolovima Saveza Republika Bosne i Hercegovine na isti način kao i pravni lijekovi na odluke sudbenih stolova konstitutivnih republika.

6. Opcina grada Mostara bit će razvojacena sukladno rjesenjima Regionalne zajednicke komisije u suglasnosti s Vojnim sporazumom o miru u Bosni i Hercegovini. UNPROFOR i druge agencije UN djelovat će u gradu na isti način kao i u ostatku zemlje.

C. Policijske snage

1. Svaka postojeća ili nova općina u Okrugu Sarajevo će organizirati i kontrolirati svoje vlastite uniformirane policijske snage, koje će imati proporcionalno uravnotežen etnički sastav, a bit će podložne nadzoru UN Administratora.

2. Svaka će konstitutivna republika organizirati i kontrolirati svoje vlastite uniformirane policijske snage koje će imati proporcionalno uravnotežen etnički sastav. Predsjedništvo će biti zaduženo za svako potrebno koordiniranje.

3. Strane se slazu da je potrebno, kao dio razmjestaja UNPROFOR-a u Bosni i Hercegovini, imati značajnu civilnu policiju čiji će glavni zadatak biti nadziranje policija konstitutivnih republika i općina u Okrugu Sarajevo, tako da svaka od njih: ima prikladno uravnoteženi etnički sastav; ne potiskuje članove manjinskih etničkih grupa; pozitivno doprinosi uklanjanju posljedica "etničkog čiscenja" zasticivanjem osoba koje se vraćaju svojim domovima nakon što su ih bili prisiljeni napustiti; izvrsava presude sudbenih stolova, posebice Suda za ljudska prava; pomaze Privremenom Povjereniku za ljudska prava; pomocnicima Povjerenika i promatracima u području ljudskih prava; ima broj snaga i njihovu opremu sukladno uobicajenim europskim standardima.

Dod. II, Dio. 2:

D. Zastita ljudskih prava i otklanjanje posljedica etnickog ciscenja

1. Utvrđuje se pravo izbjeglih i prognanih osoba na slobodan povratak kao dio cjelokupnog procesa normalizacije stanja. Sve izjave ili obveze učinjene pod prisilom, posebice one koje se odnose na napuštanje prava na zemljište ili imovinu, smatrat će se potpuno nistavnima.

2. Sve se strane slazu da će postojati Medjunarodna Misijska Misija za nadziranje ljudskih prava, koju će ustanoviti Glavni Tajnik Ujedinjenih naroda, a kojom će predsjedavati Povjerenik za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu sa sjedistem u Sarajevu. Pomocnici Povjerenika će biti smjesteni u raznim dijelovima zemlje. Povjerenik će imati potporu medjunarodnih promatracu u svezi ljudskih prava razmjestenih na cijelom teritoriju Saveza Republika Bosne i Hercegovine; kako bi mogli pružiti zastitu u zurnim slucajevima, oni će moci djelovati zajednicki s predsjednistvom i vladama konstitutivnih republika, s UN Administratorom Okruga Sarajevo i UNPROFOR-om; moci će proslijediti slucajeve pucim pravobraniteljima (ombudsmen) i drugim agencijama za ljudska prava, kada je to potrebno, kao i tijesno suradjivati s Visokim Povjerenistvom Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR), Medjunarodnim komitetom Crvenog kriza (ICRC) i drugim humanitarnim organizacijama. Predvidjeno je da Povjerenik podnosi redovita izvjesca Glavnom Tajniku koji će periodicno izvjescivati Vijeće Sigurnosti i druga medjunarodna tijela, ukljucujuci i Komisiju Ujedinjenih naroda za ljudska prava i njenog Posebnog izvjestitelja.

Dod.II, Dio.2:

PRILOG

A - VANJSKA GRANICA OKRUGA SARAJEVO

Vanjska granica Okruga Sarajevo ce biti kao sto je oznaceno na dolje prikazanom zemljovidu, podložna je promjenama koje se mogu napraviti sukladno paragrafu A.1 Dijela 2 ovog Dodatka.

Dod.I, Dio.2:

B. - VANJSKA GRANICA OPCINE GRADA MOSTARA

Vanjska granica Općine grada Mostara će biti kao što je označeno na dolje prikazanom zemljovidu, podložna je promjenama koje se mogu napraviti sukladno paragrafu B.1 Dijela 2 ovog Dodatka.

SPORAZUM
O POTPUNOM PREKIDU SVIH BORBENIH DEJSTAVA
IZMEDJU STRANA U SUKOBU
od 30 JULA/SRPNJA 1993.

DOLJE POTPISANI VOJNI KOMANDANTI, kao predstavnici odgovarajucih Starana u sukobu,

POSTUJUCI nedavne odluke vrhovnih komandanata u Zenevi, donesene pod pokroviteljstvom Medjunarodne Konferencije o bivsoj Jugoslaviji,

SVJESNI svojih obaveza prema odgovarajucim rezolucijama Savjeta Bezbjednosti, ukljucujuci osiguranje bezbjednosti i slobode kretanja UNPROFOR-a,

SHVATAJUCI apsolutnu hitnost sadasnje situacije i ulazuci sve napore za postovanje ovog sporazuma,

SLOZILI SU SE o slijedećem:

CLAN I
PREKID SVIH BORBENIH DEJSTAVA

1. Nakon potpisivanja ovog Sporazuma, sve snage tri Strane ce obustaviti vatru i zamrznuti sve vojne aktivnosti, ukljucujuci vojne pokrete, rasporedjivanje snaga i postavljanje fortifikacija..
2. Pismene naredbe koje odredjuju ovakav prekid borbenih aktivnosti ce biti izdate u najkracem mogucem vremenu nakon potpisivanja ovog Sporazuma od strane svakog dolje potpisanog vojnog komandanta/zapovjednika.

CLAN II
HUMANITARNA POMOC I SLOBODA KRETANJA

Pismene naredbe ce biti izdate od strane dolje potpisanih vojnih komandanata/zapovjednika u najkracem mogucem vremenskom roku nakon potpisivanja Sporazuma, a iste ce dozvoliti:

- (a) slobodan prolaz za UNPROFOR;
- (b) slobodan prolaz za UNPROFOR-ove konvoje i pratnju konvoja, koji su podložni rutinskoj kontroli broja ljudi i oruzja koji ulaze i izlaze sa teritorije pod kontrolom jedne od Strana; i
- (c) slobodan prolaz za humanitarne konvoje, koji su na jednom kontrolnom punktu podložni razumnoj kontroli tereta i osoblja koji su dio tog konvoja.

UNPROFOR prihvata da svaka od Strana ima legitimnu zabrinutost koja se tice pokreta unutar teritorija pod njihovom kontrolom. UNPROFOR ce najaviti kretanje konvoja.

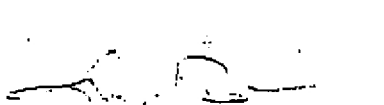
CLAN III
VERIFIKACIJA POSTIVANJA OVOG SPORAZUMA

1. Dolje potpisani vojni komandanti/zapovjednici ce potvrditi UNPROFOR-u izdavanje naredbi u skladu sa ovim Sporazumom kao i to da su naredbe primili nizi komandanti. Potpuna pomoc ce biti pruzena UNPROFOR-u da bi se omogucilo pracenje primjene ovog Sporazuma. Oficiri UNPROFOR-a na terenu mogu biti konsultovani pri pruzanju pomoci u primjeni ovog Sporazuma.
2. Dolje potpisani vojni komandanti/zapovjednici ili njihovi ovlasteni predstavnici, ce nastaviti da se sastaju svakodnevno u odredjeno vrijeme dok se njihovi vrhovni komandanti/zapovjednici sastaju u Zenevi, ili kada je to neophodno, na zahtijev bilo koje Strane. U skladu sa preporukom iz Zeneve koja je data od strane vrhovnih komandanata/zapovjednika Strana, nacrt "Vojnog Sporazuma o prekidu neprijateljstava" ce-se razmatrati pored ostalih pitanja.
3. Za hitne slucajeve, vojni komandanti/zapovjednici ce obezbijediti 24-satnu pouzdanu komunikaciju sa predstavnikom koji je ovlasten da donosi odluke ili da stupi u kontakt sa onima koji takvo ovlastenje imaju.

OVAJ SPORAZUM sacinjen u skladu sa odlukama vrhovnih komandanata Strana u Zenevi ce stupiti na snagu nakon potpisivanja.

SPORAZUM JE SACINJEN na aerodromu u Sarajevu, 30 jula/srpnja 1993 godine u dvije verzije, jedna na engleskom jeziku i druga na jeziku Strana. Ukoliko postoji razlika u interpretaciji verzija, za razjasnjenje ce se koristiti engleska verzija.

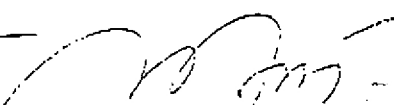
POTPISNICI:

GEN Rasim Delic

GEN PPUK Ratko Mladic

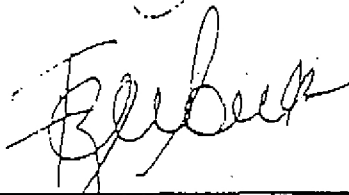

GEN Milivoj Petkovic

SVJEDOK UNPROFOR-a

GEN Jean Cot
Komandant Snaga

GEN PPUK Francis Briquemont
Komandant, B-H Komanda

VOJNI SPORAZUM
O MIRU U BOSNI I HERCEGOVINI

DOLJE POTPISANI VOJNI KOMANDANTI, predstavnici Strana u sukobu,

U skladu sa Odjeljkom II Sporazuma o Bosni i Hercegovini koji ce biti zaključen u Zenevi,

U želji da razrade mehanizme o postupanju u skladu sa odlukom o prekidu neprijateljstava i njegovom nadgledanju kako bi se osiguralo da je taj prekid djelotvoran i trajan,

SU SE, STOGA, DOGOVORILI O SLIJEDEĆEM:

CLAN I
MJERE POSTIVANJA

1. Strane ce iskreno postupati u skladu sa svim odredbama ovog Sporazuma. Ukoliko dodje do spornog pitanja, UNPROFOR ce biti obavijesten i moze donijeti odluku o tome koja je stvarna vrijednost tog spornog pitanja.

2. Strane ce se pridrzavati vremenskog okvira u kojem se namjerava sprovesti ovaj Sporazum, koji je priložen u Dodatku I. osim kad UNPROFOR ocijeni da su neophodne njegove izmjene.

3. Strane ce u potpunosti podrzavati mjere za nadgledanje i kontrolu kako bi se verifikovalo postivanje ovog Sporazuma, ukljucujuci:

- (a) osnivanje Zajednicke komisije, koja ce djelovati u skladu sa nacinom rada izlozenim u Dodatku II;
- (b) osnivanje Regionalne zajednicke komisije, koja ce djelovati u skladu sa nacinom rada izlozenim u Dodatku II;
- (c) uspostavljanje "vrucih linija" izmedju komandanata/zapovjednika sukobljenih podrucja i izmedju komandanata/zapovjednika i UNPROFOR-a;
- (d) osiguranje potpune slobode kretanja vojnim posmatracima kao i obezbjedjenje njihovog slobodnog pristupa vojnim postrojenjima;
- e) nadgledanje i kretanje helikopterima u skladu sa dogovorima o odobrenju letova koje ce odrediti Zajednicka komisija.

CLAN II
RAZDVAJANJE SNAGA

1. Principi pocetnog razdvajanja snaga

- (a) Razdvajanje snaga ce se postici progresivno i obuhvatice UNPROFOR-ovo nadgledanje pjesadije i teskog naoruzanja na obje strane linija konfrontacije, i to one pjesadije i naoruzanja koji su u zahvatu linije konfrontacije.
- (b) Koncepti razdvajanja snaga i povlacenja teskog naoruzanja ce biti povezani. Oruzje koje ima kalibar kalibra 12.7 ili vise milimetara ce biti definisano kao tesko naoruzanje.
- (c) Zajednicke komisije ce rjesavati pitanja u vezi sa detaljima sprovođenja principa, ukljucujuci i pitanja "koja se trebaju usaglasiti".
- (d) Sarajevo ce imati poseban prioritet.

2. Prekid vatre

U skladu sa Clanom I Sporazuma o potpunom prekidu svih borbenih aktivnosti od 30. jula 1993. godine, snage Strana ce:

- (a) obustaviti vatru i sve ofanzivne akcije;
- (b) zamrznuti svoje pozicije na postojećim linijama;
- (c) obustaviti dalja rasporedjivanja osoblja i materijala. Rotacije jedinica/postrojbi ce se vršiti po principu jedna za jednu, pod nadzorom UNPROFOR-a; i
- (d) obustaviti izgradnju i pojacanje utvrdjenja.

3. Prijava snaga

Strane ce dostaviti UNPROFOR-u slijedece informacije:

- (a) broj svog teskog naoruzanja kao i lokacije istog u zahvatu linije konfrontacije.
- (b) mape i drugu detaljnu dokumentaciju o svim minskim poljima koja se nalaze oko ili unutar linije konfrontacije.
- (c) nacrt pozicija linija fronta;
- (d) pozicije i opis utvrdjenja.

(e) pozicije i broj vojnika.

4. Povlačenje snaga

- (a) UNPROFOR će, uz konsultacije sa Zajedničkom komisijom, označiti linije konfrontacije.
- (b) Povlačenje snaga Strana će biti uravnoteženo, a u skladu sa njihovim različitim sastavom. UNPROFOR će, uz konsultacije sa Zajedničkom komisijom iznaci način povlačenja kao i na koju će se daljinu snage povući.
- (c) Područja razdvajanja će se vremenom povećavati neprekidnim povlačenjem snaga Strana na svoja područja uz konsultaciju sa UNPROFOR-om na Zajedničkoj komisiji. UNPROFOR će, uz konsultaciju sa Zajedničkom komisijom, nadgledati proces dogovorene demobilizacije.
- (d) Ulazak u područja razdvajanja će biti zabranjen snagama Strana, osim kad sa UNPROFOR-om izvode zajedničke patrole ili kad uklanjaju postavljene mine. Civilima će pod kontrolom UNPROFOR-a biti dozvoljeno kretanje unutar područja razdvajanja.

5. Povlačenje teškog naoružanja

- (a) Tesko naoružanje Strana će biti povučeno sa njihovih trenutnih pozicija i koncentrisano na novim lokacijama u skladu sa odlukama o lokacijama i vremenskom roku povlačenja, usaglasenim u okviru Zajedničke komisije. Prilikom usaglasavanja lokacija vodice se racuna o tome da li su pogodne za izvršenje njegovog nadgledanja kao i o dometu teškog naoružanja koje se izmijesta.
- (b) UNPROFOR će nadgledati proces povlačenja. Tesko oružje koje je povučeno na lokacije koje su izvan dometa pozicija drugih Strana će biti pod nadzorom UNPROFOR-a. Tesko oružje koje ostane unutar dometa takvih pozicija će biti pod kontrolom UNPROFOR-a.
- (c) Municija će biti uskladistena i nadgledana odvojeno od teškog naoružanja. Razdaljina između municije i teškog naoružanja će se utvrditi na Zajedničkoj komisiji.

6. Boravak pjesadije ograničan na kasarne/vojarna

Dok se određene pjesadijske snage povlače sa linija

konfrontacije, boravak onolikog broja tih snaga koji odredi UNPROFOR uz konsultacije sa Zajednickom komisijom, ce biti ogranicen na kasarne/vojarne.

7. UKLANJANJE mina

Odredjene jedinice Strana ce ukloniti sve mine iz podrucja razdvajanja kao i iz drugih podrucja u kojima su postavljene mine, u skladu sa zajednickim dogovorom na Zajednickoj komisiji.

**CLAN III
NADGLEDANJE GRANICA**

Granice Unije Republika Bosne i Hercegovine ce se nadgledati u skladu sa sporazumom politickih predstavnika svih Strana i relevantnim rezolucijama Savjeta sigurnosti.

**CLAN IV
USPOSTAVLJANJE INFRASTRUKTURE**

1. Principi za uspostavljanje infrastrukture

- (a) Neprihvatljivo je korištenje uskracivanja snabdijevanja vodom, gasom ili strujom kao oruzja ili nacina vršenja pritiska. Infrastruktura se nece napadati niti njena vrijednost na bilo koji nacin degradirati, niti ce se koristiti u bilo kakve vojne svrhe.
- (b) Obnova infrastrukture nece biti uslovljena sprovođenjem vojnih odredbi iz ovog Sporazuma niti drugih odredbi iz Sporazuma o Bosni i Hercegovini.
- (c) Infrastruktura ce biti ponovo uspostavljena za dobrobit svih civila bez obzira na njihovo etnicko porijeklo, a i ponovo ce se uspostaviti preko medjunarodnih granica, u skladu sa sporazumima koje postignu civilne vlasti.
- (d) UNPROFOR i druge medjunarodne organizacije, onako kako je primjereno, mogu pruziti pomoc i upute u toku ponovnog uspostavljanja infrastrukture.
- (e) Ponovno uspostavljanje infrastrukture za sve stanovnike Sarajeva ce imati poseban prioritet.

2. Identifikacija prioriteta i izvođenja popravki

- (a) Grupa za upravljanje infrastrukturom, sastavljena od predstavnika svake Strane, će izvršiti identifikaciju prioriteta popravki infrastrukture prema potrebama, lokalnim mogućnostima i mogućnostima organizacija za pomoć. Popravke će se obaviti u saradnji sa civilnim vlastima i relevantnim lokalnim organizacijama svih Strana.
- (b) Strane će dati i ispuniti garancije bezbjednosti za izvođenje tih popravki. Strane će garantovati pristup.
- (c) Strane će omogućiti pristup područjima gdje se nalazi infrastruktura u skladu sa obezbjedjenjem sigurnosti. Nakon lokalnog sporazuma Zajednickih komiteta, Strane će obezbjediti timove za popravke preko kojih će se ostvarivati saradnja. Izradit će se zajednicko uputstvo koje će se proslijediti lancu komandovanja kako bi se pokazalo jednako prihvatanje pružanja podrške ponovnom uspostavljanju infrastrukture i kako bi se omogućio slobodan pristup za obavljanje izviđanja, za radnike i stručne timove.

3. Područja infrastrukture uključuju:

- (a) električne mreže;
- (b) termoelektrane, ugljenokope i hidroelektrane;
- (c) mostove;
- (d) gasovode;
- (e) telekomunikacije;
- (f) željezničke pruge;
- (g) puteve; i
- (h) vodovode.

CLAN V
OBEZBJEDJENJE SLOBODE KRETANJA

1. Principi sloboda kretanja

- (a) UNPROFOR i medjunarodne humanitarne organizacije, a narocito humanitarni konvoji, ce imati slobodu kretanja i pravo na prioritsetno koristenje putava i transportnih objekata. Ukoliko ocijeni da je potrebno, UNPROFOR moze osigurati pratnju za konvoje i druga vozila.
- (b) Strane ce obezbijediti sigurnost i slobodu kretanja za civile i trgovinski saobracaj. Obratit ce se posebna paznja na obezbjedjivanje saobracajnog prolaza za podrucje BiHaca i prava prolaza do enklava u istocnoj Bosni, kao i pristupa do komercijalnih luka na Jadranu.
- (c) U cilju postizanja sto vece slobode kretanja, UNPROFOR moze obavljati nadgledanje, patroliranje i moze uspostaviti kontrolne punktove uz konsultaciju sa zajednickom komisijom. Mogu se izvoditi zajednicke patrole sa UNPROFOR-om na teritoriji svake strane koju ta strana kontrolise.

2. Posebne mjere za otvaranje putava koji su navedeni u daljem tekstu

Da bi se otvorili putevi navedeni u paragrafu 3 ovog Clana primijenit ce se posebne mjere, kao prvi korak ka uspostavljanju slobode kretanja. Te mjere ce biti usaglasene na Zajednickim komisijama, i ukljucice slijedece:

- (a) UNPROFOR moze obaviti izvidjanje i pomoci u izvodjenju popravki;
- (b) vojni pokreti Strana ce biti dozvoljeni samo u saradnji sa UNPROFOR-om, kao i sa komandantima/zapovjednicima Strana.
- (c) UNPROFOR ce zadržati svoje povecano prisustvo, ukljucujuci i uspostavljanje kontrolnih punktova na ulazu i izlazu tih putava kao i na svim onim mjestima gdje ocijeni da je njegovo prisustvo neophodno u cilju obezbjedjenja sigurnog prolaza;
- (d) UNPROFOR moze izvoditi inspekciju na kontrolnim punktovima UNPROFOR-a i oduzeti ratni materijal koji se neodobreno prevozi. Strane mogu prisustvovati tim inspekcijama; i

- (e) Koridor širine 500 metara sa lijeve i desne strane opisanih puteva će biti demilitarizovan, u skladu sa mjerama koje se dogovore na Zajedničkoj komisiji.

3. Putevi sa posebnim mjerama će se uspostaviti između ili prema slijedecim odredistima:

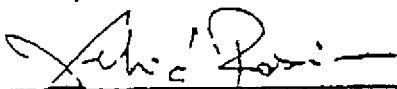
- (a) put i željeznička pruga od Metkovića na granici Republike Hrvatske sve do centra grada Sarajeva.
- (b) put između grada Sarajeva i Zenice, preko Rajlovca - Ilijasa - Visokog;
- (c) putni i željeznički saobraćaj od grada Sarajeva do Samca, preko Doboja i od Doboja do Tuzle;
- (d) put od Bihaca do Livna;
- (e) put od Nevesinja do Mostara;
- (f) put od Zepa-Srebrenice do Kladnja;
- (g) put od Višegrada do Sarajeva preko Gorazda i Pala;
- (h) put od Stoca do Trebinja preko Ljubinja;
- (i) put od Doboja do Teslica
- (j) aerodrom Sarajevo;
- (k) aerodrom Banja Luka;
- (l) aerodrom Tuzla;
- (m) aerodrom Mostar.

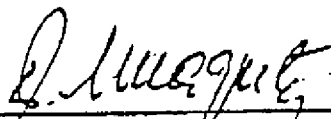
OVAJ SPORAZUM:

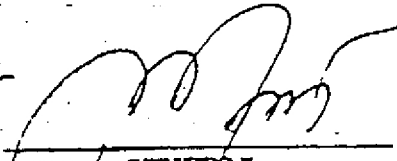
- (a) stupa i ostaje na snazi u skladu sa Sporazumom o Bosni i Hercegovini, koji ce biti zaključen u Zenevi.
- (b) nadomjestit ce i zamijeniti Sporazum o miru u Bosni i Hercegovini koji se spominje u Dodatku III Sporazuma koji ce biti zaključen u Zenevi.

SACINJEN NA aerodromu u Sarajevu, 11. avgusta 1993. godine
u dvije verzije, pri cemu je verzija na engleskom autenticka.

POTPISNICI:

GENERAL
RASIM DELIC

GENERAL POTPUKOVNIK
RATKO MLADIĆ

GENERAL
MILIVOJ PETKOVIĆ

SVJEDOK ISPRED UNPROFOR-a:

GENERAL POTPUKOVNIK
FRANCIS BRIQUEMONT

DODATAK I
VREMENSKI OKVIR U KOJEM SE NAMJERAVA SPROVESTI OVAJ SPORAZUM

D dan = sedam dana nakon ponoci onog dana kad se u Zenevi potpise Sporazum o Bosni i Hercegovini.

FAZA I : D - 7 do D dana

Prestanak svih borbenih aktivnosti, u skladu sa Sporazumom od 30. jula 1993. godine, se i dalje postuje.

FAZA II : D DAN do D + 7

1. Postuje se potpuni prekid vatre (Clan II, paragraf 1.)
2. Dostavljena deklaracija snaga (Clan II, paragraf 2.)
3. Uspostavljene Zajednicke komisije, vruce linije i druge mjere za nadgledanje i kontrolu (Clan I).
4. Postuju se principi slobode kretanja (Clan V, paragraf 1.)

FAZA III : D + 8 do D + 29

1. Oznacene su linije konfrontacije (Clan II, paragraf 4 (a)).
2. Pocinje ponovno uspostavljanje infrastrukture; (Clan IV).
3. Otvoreni su putevi sa posebnim mjerama za obezbjedjenje sigurnog prolaza (Clan V, paragrafi 2 i 3.)
4. Pocinje povlacenje snaga i teskog naoruzanja (Clan II, paragrafi 4 (b) i 4 (d), i Clan II).
5. Pocinje povlacenje pjesadije u kasarne/vojarne (Clan IV, paragraf 6).
6. Pocinje nadgledanje granica (Clan III).

FAZA IV: D + 29 do D + 60

Nastavlja se povlacenje snaga u njihova podrucja. Demobilizacija jedinica/postrojbi. Prosireno podrucje razdvajanja (Clan II, paragraf 4(c).)

DODATAK II
NACIN RADA ZAJEDNICKE KOMISIJE

1. Zajednicka komisija ce djelovati pod predsjedavanjem UNPROFOR-a. Svaka Strana ce za Zajednicku komisiju prema vlastitom izboru odrediti svog predstavnika, bilo civilnog ili vojnog. Zamjenici i pomocnici, bilo civilna ili vojna lica, mogu biti prisutni kako bi pomogli svojim predstavnicima.
2. Prisustvo sastancima Zajednicke komisije ce biti zabranjeno svima onima koji nisu ovlasteni clanovi delegacija. Novinari mogu biti prisutni samo uz odobrenje svake Strane.
3. Predstavnik svake Strane ce biti ovlasten da u potpunosti djeluje u ime svoje Strane kao i da donosi odluke u vezi sa sprovođenjem ovog Sporazuma.
4. Vrijeme i mjesto sastanka Zajednicke komisije ce odrediti UNPROFOR, uz konsultacije sa Stranama.
5. Odluke u okviru Zajednicke komisije ce se donositi koncenzusom. UNPROFOR moze donijeti odluku o onim pitanjima za koje ocijeni da su, u principu, u okviru njgove nadležnosti, uz konsultaciju sa zainteresovanim Stranama.
6. UNPROFOR ce podnositi izvjestaj o radu Zajednicke komisije Ujedinjenim narodima preko specijalnog predstavnika Generalnog sekretara za bivšu Jugoslaviju.
7. Ovakav nacin rada ce usmjeravati djelovanje Regionalnih zajednickih komisija kao i drugih izvrsnih organa. UNPROFOR, uz konsultacije sa Stranama, moze izmijeniti ovakav nacin rada.

DIO 3

AMANDMANI NA VOJNI SPORAZUM O MIRU U BOSNI I
HERCEGOVINI OD 11. AUGUSTA 1993.

Vojni Sporazum o Miru u Bosni i Hercegovini, koji su zakljucili vojni zapovjednici svih strana u Sarajevu 11. augusta 1993.godine i koji je izlozen u Dijelu 2 ovog Apendiksa, izmjenjen je kako slijedi:

1. Clan I, pod-paragraf 3(b) treba biti kako slijedi:
 - i (b) osnivanje Zajednicke Komisije za Oblast Sarajevo drugih Regionalnih Zajednickih Komisija, koje ce djelovati u skladu s nacinom rada izlozenim u Apendiksu II;
2. Clan II, pod-paragraf 4(c) treba biti kako slijedi:
 - (c) Podrucja razdvajanja ce se vremenom povecavati neprekidnim povlacenjem snaga Strana na svoja podrucja uz konzultaciju s UNPROFORom na Zajednickoj komisiji. Kako se bude odvijalo ovo progresivno povlacenje, doci ce do demobiliziranja jedinica. Oblast Sarajevo i opcina Pale bit ce demilitarizirani. UNPROFOR ce, uz konzultacije sa Zajednickom komisijom, nadzirati proces dogovorene demobilizacije i demilitarizacije.
3. Klauzula o stupanju na snagu: izbaciti paragraf (b).
4. Apendiks I, prvi paragraf, treba biti kako slijedi:

D Dan = sedam dana nakon ponoci (njujorsko vrijeme) onog dana kada Vijece Sigurnosti odobri aranzmane o sprovođenju Vojnog Sporazuma od 11. augusta, s unesenim amandmanima.

APENDIKS IV

PRELIMINARNI SPORAZUM IZMEDJU REPUBLIKE HRVATSKE I
SAVEZA REPUBLIKA BOSNE I HERCEGOVINE
O PRIMJENI KONVENCIJE O
TRANZITNOJ TRGOVINI DRZAVA BEZ IZLAZA NA MORE, OD 1965. GODINE

Republika Hrvatska

i

Savez Republika Bosne i Hercegovine

Smatrajuci da, kao nasljednice Socijalisticke Federativne Republike Jugoslavije koja je bila strana ugovornica Konvencije o tranzitnoj trgovini drzava bez izlaza na more, zakljucene u New Yorku 8. srpnja 1965. godine (u daljem tekstu "Konvencija"), Republika Hrvatska i Savez Republika Bosne i Hercegovine trebaju medjusobno primenjivati odredbe te Konvencije,

Smatrajuci isto tako da Savez Republika Bosne i Hercegovine treba smatrati "drzavom bez izlaza na more" u okviru znacjenja te Konvencije i da je u odnosu na Bosnu i Hercegovinu Republika Hrvatska "tranzitna drzava" u okviru znacjenja Konvencije.

Zeledi zakljuciti Sporazum na osnovi uzajamnosti - u skladu s Clankom 3(1)(a) Konvencije o otvorenom moru navedenom u Uvodu Konvencije o tranzitnoj trgovini i u skladu s Clankom 15 te Konvencije - o uspostavljanju, kako je to predvidjeno paragrafom 2 Clanka 2 Konvencije, pravila o tranzitnom prometu i okoristenju prijevoznih sredstava prilikom prijelaza preko hrvatskog podrucja izmedju podrucja Saveza Republika Bosne i Hercegovine i Jadranskog mora, kao i prilikom prijelaza preko podrucja Saveza Republika Bosne i Hercegovine u tranzitu izmedju mjesta ulaska i izlaska koja se oba nalaze na hrvatskom podrucju, te takodjer u zelji da urede druga pitanja predvidjena Konvencijom,

SLAZU SE KAKO SLIJEDI:

CLANAK 1

- (a) U skladu s ovim Prethodnim Sporazumom, obje ce strane imati slobodu tranzita na temelju uzajamnosti.
- (b) Hrvatske luke Ploce i Rijeka su odredjene kao one u koje ce Savez Republika Bosne i Hercegovine imati pristup, kao sto je predvidjeno Konvencijom, te puteve, cestovne i po potrebi zeljeznicke, izmedju Ploca i Sarajeva i izmedju Rijeke i Bihaca za koje ce se prihvatiti posebna pravila.
- (c) Ceste na podrucju Saveza Republika Bosne i Hercegovine:
- (i) izmedju hrvatske granice blizu Velike Kladuse (preko Cazina, Bihaca, Kljuca, Jajca, Donjeg Vakufa, Bugojna, Jablanice i Mostara) i hrvatske granice na jugu, kao i cesta izmedju Donjeg Vakufa (preko Travnika) i Zenice gdje se ta cesta spaja s cestom navedenom pod nize (ii);
 - (ii) izmedju Bosanskog Broda (preko Dervente, Doboja, Zenice, Sarajeva i Mostara) i hrvatske granice na jugu;
- biti ce one na kojima ce sloboda tranzita biti dodijeljena Republici Hrvatskoj, u skladu s Konvencijom.
- (d) Ista sloboda tranzita biti ce dodijeljena Republici Hrvatskoj i na takozvanoj "Unskoj pruzi" na podrucju Saveza Republika Bosne i Hercegovine, izmedju Bosanskog Novog (preko Bihaca) i hrvatske granice na jugu u smjeru Knina.
- (e) Navodjenje odredjenih luka Hrvatske, cesta i zeljeznickih pruga na teritoriju Saveza Republika Bosne i Hercegovine, kao i odredjenih mjesta ulaska iz Hrvatske u Savez Republika Bosne i Hercegovine i iz Bosne i Hercegovine u Hrvatsku, nema namjeru iskljuciti druge luke ili mjesta ulaska kojima bi obje drzave mogle olaksati tranzitnu trgovinu.

CLANAK 2

Strane ugovornice odmah ce zapoceti pregovore s ciljem zaključenja do 1. prosinca 1993, Sporazuma koji bi se odnosio na sve vidove provodjenja Konvencije i ovog Preliminarnog Sporazuma, a posebice na sljedeća pitanja:

1. Utvrđivanje glavnih puteva, cestovnih i željeznickih, od luka do gradova odredjenih Clankom 1(a);
2. Pravila o koristenju prijevoznih sredstava na putevima i željeznickim prugama odredjenim u Clanku 1 (Clanak 2(2) Konvencije);
3. Postojeca ili u buducnosti sagradjena postrojenja u okviru naznacenih luka koja ce biti posebno namjenjena saobraćaju Saveza Republika Bosne i Hercegovine, i koja se mogu dati na upotrebu i za razvoj uz suglasnost Republike Hrvatske;
4. Mogucnost uvođenja posebnih tranzitnih pristojbi, taksi ili troskova (Clanak 3.i 4. Konvencije);
5. Posebne carine i druge mjere za olaksavanje tranzitne trgovine (Clanak 5 Konvencije);
6. Uvjeti skladistenja robe u tranzitu (Clanak 6 Konvencije);
7. Moguce uspostavljanje slobodnih trgovinskih zona u naznacenim lukama (Clanak 8 Konvencije);
8. Izuzeci na osnovi zastite javnog zdravlja, sigurnosti i intelektualnog vlasnistva (Clanak 11 Konvencije);
9. Izuzeci u slucaju izvanrednih okolnosti (Clanak 12 Konvencije);
10. Priprema Sporazuma u vrijeme rata (Clanak 13 Konvencije);
11. Rjesavanje sporova u skladu s Clankom 16 Konvencije.

CLANAK 3

U vremenu do zaključenja Sporazuma iz Clanka 2. Republika Hrvatska i Savez Republika Bosne i Hercegovine, koliko je god to moguće, olaksati međusobnu tranzitnu trgovinu kako je utvrđeno ovim Sporazumom.

SACINJENO DANA _____ 1993.godine u _____, u tri primjerka, svaki jednako autentican, na engleskom, hrvatskom i srpskom jeziku.

APENDIKS IV

PRELIMINARNI SPORAZUM IZMEDJU REPUBLIKE HRVATSKE I SAVEZA
REPUBLIKA BOSNE I HERCEGOVINE O PRIMENI KONVENCIJE O
TRANZITNOJ TRGOVINI DRZAVA BEZ IZLAZA NA MORE, OD 1965 GODINE

Republika Hrvatska

i

Savez Republika Bosne i Hercegovine

Smatrajuci da, kao naslednice Socijalisticke Federativne Republike Jugoslavije koja je bila strana ugovornica Konvencije o tranzitnoj trgovini drzava bez izlaza na more, zakljucene u Njujorku 8. jula 1965 godine (u daljem tekstu "Konvencija"), Republika Hrvatska i Savez Republika Bosne i Hercegovine treba da se medjusobno pridrzavaju i primenjuju odredaba te Konvencije,

Smatrajuci isto tako da Savez Republika Bosne i Hercegovine treba smatrati " drzavom bez izlaza na more" u okviru znacjenja te Konvencije i da je u odnosu na Bosnu i Hercegovinu Republika Hrvatska "tranzitna drzava" u okviru znacjenja Konvencije,

U zelji da zakljuce Sporazum na bazi reciprociteta - u skladu sa Clanom 3(1) (a) Konvencije o otvorenim morima navedenom u Preambuli Konvencije o tranzitnoj trgovini i u skladu s Clanom 15 te Konvencije - o uspostavljanju, kako je to predvidjeno paragrafom 2 Clana 2 Konvencije, pravila na osnovu kojih bi se koristila transportna sredstva tokom prolaska preko hrvatske teritorije izmedju teritorije Saveza Republika Bosne i Hercegovine i Jadranskog mora, kao i prilikom prolaska preko teritorije Saveza Republika Bosne i Hercegovine u tranzitu izmedju tacaka ulaska i izlaska koje su obe na hrvatskoj teritoriji, kao i da regulisu druga pitanja predvidjena Konvencijom,

OVIM SE SLAZU KAKO SLEDI:

CLAN 1

(a) Sloboda tranzita pod uslovima ovog Preliminarnog Sporazuma odnosi se na obe strane, na osnovama reciprociteta.

(b) Hrvatske luke Ploce i Rijeka su odredjene kao one prema kojima Savez Republika Bosne i Hercegovine treba da ima poseban pristup, a kao pravci putem i kada je to pogodno zeleznicom odredjeni su oni izmedju Ploca i Sarajeva i izmedju Rijeke i Bihaca, za sta treba usvojiti posebna pravila,

(c) Putevi na teritoriji Saveza Republika Bosne i Hercegovine:

(i) izmedju hrvatske granice blizu Velike Kladuse (preko Cazina, Bihaca, Kljuca, Jajca, Donjeg Vakufa, Bugojna, Jablanice i Mostara) i hrvatske granice na jugu, kao i put izmedju Donjeg Vakufa (preko Travnika) i Zenice gde se taj put povezuje sa putem pod donjom podtackom (ii);

(ii) izmedju Bosanskog Broda (preko Dervente, Doboja, Zenice, Sarajeva i Mostara) i hrvatske granice na jugu;

bice oni na kojima ce sloboda tranzita biti dodeljena Republici Hrvatskoj, u skladu sa Konvencijom.

(d) Ista sloboda tranzita bice dodeljena Republici Hrvatskoj i na takozvanoj "Unskoj pruzi" na teritoriji Saveza Republika Bosne i Hercegovine, izmedju Bosanskog Novog (preko Bihaca) i hrvatske granice na jugu u pravcu Knina.

(e) Pominjanje odredjenih luka Hrvatske, kao i puteva i zeleznicke pruge na teritoriji Saveza Republika Bosne i Hercegovine, kao i odredjenih tacaka ulaska iz Hrvatske u Savez Republika Bosne i Hercegovine i iz Bosne i Hercegovine u Hrvatsku, nije ucinjeno u nameri da izostavi olaksice obeju strana za tranzit trgovine kroz druge luke ili tacke ulaska.

CLAN 2

Strane ugovornice ce odmah zapoceti pregovore u cilju zaključenja sporazuma do 1. decembra 1993, koji bi se odnosio na sve aspekte implementacije Konvencije i ovog Preliminarnog Sporazuma, a posebno na sledeca pitanja:

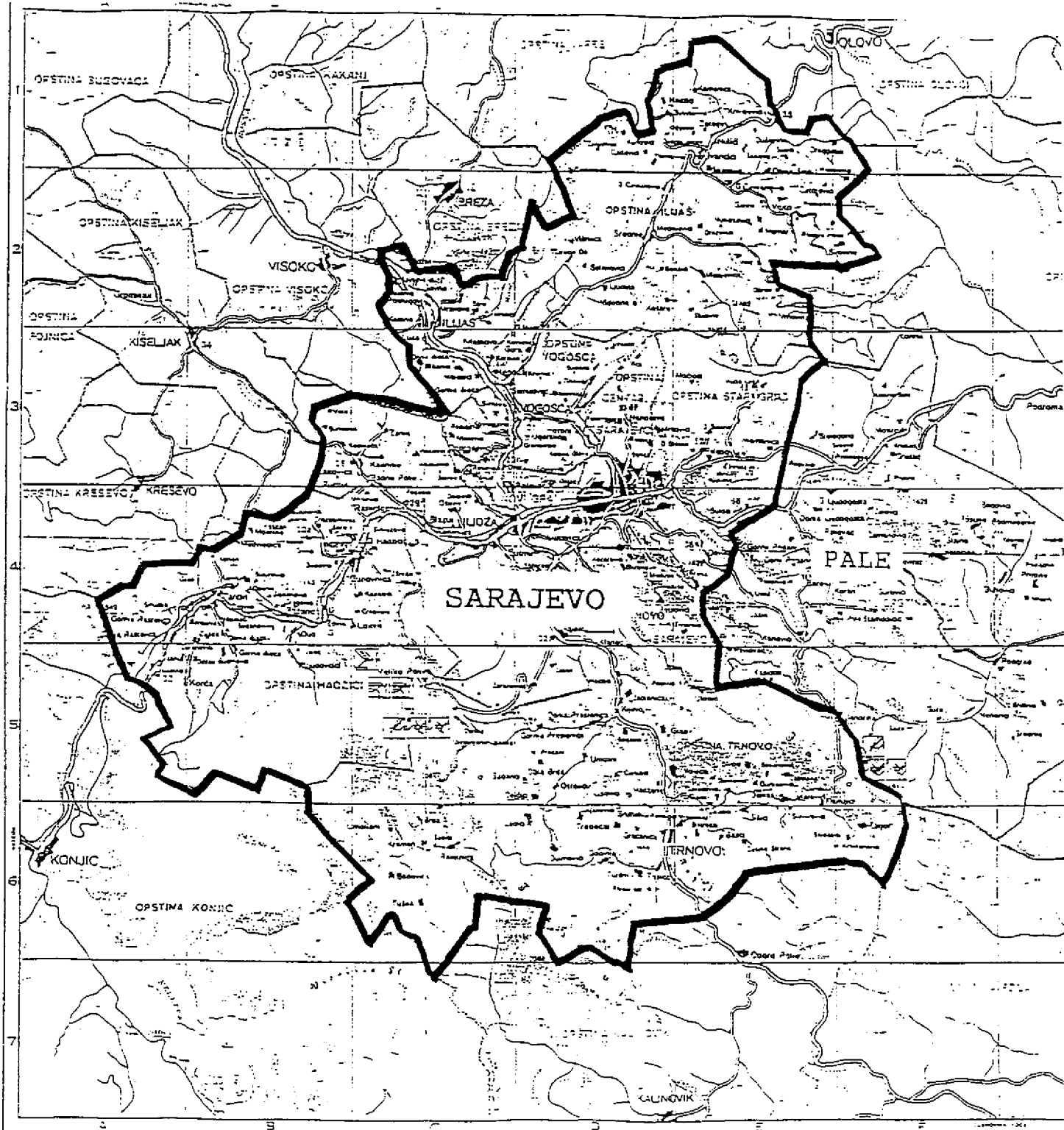
1. Utvrđivanje primarnih pravaca putem kao i zeleznicom od luka do gradova odredjenih Clanom 1(a);
2. Pravila na osnovu kojih bi se koristila transportna sredstva preko odredjenih pravaca i zeleznicke pruge kako je to odredjeno Clanom 1 (Clan 2(2) Konvencije);
3. Postojeca postrojenja ili ona koja treba izgraditi, u okviru naznacenih luka posebno namenjenih za transportne potrebe Saveza Republika Bosne i Hercegovine, mogu biti odobrena na upravljanje i razvoj uz saglasnost Republike Hrvatske;
4. Mogucnost uvođenja posebnih tranzitnih taksi, tarifa ili troskova (Clanovi 3 i 4 Konvencije);
5. Posebne carine i druge mere za olaksavanje tranzitne trgovine (Clan 5 Konvencije);
6. Uslovi uskladistenja roba u tranzitu (Clan 6 Konvencije);
7. Mogucnost uspostavljanja slobodnih trgovinskih zona u za to odredjenim lukama (Clan 8 Konvencije);
8. Izuzeci na temelju javnog zdravlja, bezbednosti i zastite intelektualne svojine (Clan 11 Konvencije);
9. Izuzeci u slucaju vanrednih okolnosti (Clan 12 Konvencije);
10. Primena Sporazuma u vreme rata (Clan 13 Konvencije);
11. Resavanje sporova u skladu sa Clanom 16 Konvencije

CLAN 3

Zavisno od zaključenja Sporazuma iz Clana 2, Republika Hrvatska i Savez Republika Bosne i Hercegovine ce, koliko god je to moguće, olaksati medjusobnu tranzitnu trgovinu kako je utvrđeno ovim Sporazumom.

SACINJENO NA DAN _____ 1993.godine u _____
u tri primerka, svaki na engleskom, hrvatskom i srpskom
jezsiku, koji ce biti podjednako autenticni.

Издание: 1988

Графика: 1:50,000

Скала: 1:50,000

CROATIA
OPSTINA ZUPAN

